

RAAMATUN TUTKIMUSTA

UUSI RAAMATUN KÄÄNNÖS (LLL) JA SIIHEN LIITTYVÄ
JUMALAN SEURAKUNTIEN KOMMENTAARI:
AJATUKSIA JA KOMMENTTEJA RAAMATUSTA

Lars Lewi Leptoni

ESIPUHE KÄÄNNÖKSEEN

Tämä käännöstyö aloitettiin Raamattu Kansalle – yhdistyksen käännöstyön jälkeen. Käännös pyrkii olemaan mahdollisimman tarkka ja uskollinen kreikkalaiselle, heprealaiselle ja aramelaiselle alkutekstille ja mahdollisimman hyvää suomen kieltä. Kielten rakenteen erilaisuudesta johtuen tämäkään käännös ei voi olla ”täydellinen”.

Käännös julkaistaan viitenä pdf-tiedostona:

1. Uusi testamentti kokonaisuutena,
2. Vanhan testamentin Toora (viisi Mooseksen kirjaa),
3. Vanhan testamentin historialliset kirjat (Joosuan kirja – Esterin kirja),
4. Vanhan testamentin runolliset kirjat (Jobin kirja – Laulujen laulu),
5. Vanhan testamentin profeetalliset kirjat (Jesajan kirja – Malakian kirja).

Lisäksi on koko Raamattu yhtenä kokonaisuutena. Nämä tiedostot ovat sekä yksi- että kaksipalstaisina.

Pohjateksteinä ovat olleet raamatunkääntäjä Pentti Mäkisen (1935–2023) tekemät tekstit. Hän on ollut myös tekstien tarkastaja ja tärkein kommentoija lopullista tekstimuotoa varten.

Käännöksessä on tarkoituksellisesti pyritty säilyttämään raamatullisia termejä, joista jotkin voivat olla nykylukijalle ensi alkuun vieraita, mutta koska Raamattu selittää itse itsensä, kannustakoon tämä seikka lukijaa syvempään Raamatun tutkimiseen lähtien Jeesuksen Kristuksen evankeliumista ja Uuden testamentin kirjoituksista. Edelleen yhteys Vanhan testamentin ja Uuden testamentin tekstien välillä on olennaisen tärkeä, sillä koko Vanha testamentti todistaa esikuvien ja profetioiden avulla luvatussa Messiaasta, Jeesuksesta Kristuksesta.

Toivomme tämän käännöksen olevan Jumalan siunaukseksi kaikille lukijoille, ennen kaikkea maamme nuorisolle, että he voisivat jo lapsuudestaan ja nuoruudestaan saakka tulla tuntemaan Raamatun pyhiä kirjoituksia.

Espoossa 2.6.2025

Lars Lewi Leptoni

Alkusanat kommentteihin

Tämä on kirjoitelma Ajatuksia Raamatusta (liittyen Lars Lewi Leptonin käännökseen ja sisältäen Jumalan seurakuntien kommentaarin), ja se tarkastelee sekä Vanhan että Uuden testamentin kirjoja. Kirjoitelma ei ole sitoutunut mihinkään uskonnolliseen, poliittiseen tai taloudelliseen ryhmittymään – pois se meistä! – vaan pyrkii yksinkertaisesti olemaan hengellinen tutkielma hengellisistä asioista. Niin ollen se on väistämättä vajavainen, ihmisethän tämän ovat tehneet, vaikka tutkittava kohde, Jumalan sana, onkin täydellinen ja virvoittaa sielun (Ps 19:7). Niin toivottavasti voi tehdä tämäkin kirjoitelma.

Yksi asia on, johon ehdottomasti sitoudumme: Jeesus Kristus ja hänen evankeliuminsa. Hän on Herra, ja me olemme hänen palvelijoitaan. Palvelijat kunnioittavat ja toteuttavat sydämen rakkaudella Herransa tahtoa, eivätkä rupea saivartelemaan, että tarkoittaakohan Jumalan sana ylipäätään mitään vai onko se vain jonkinlainen sepitelmä. Ei Jumala ole puhunut turhia, vaan on antanut sanansa vakavasti otettavaksi, jotta voimme pelastua synnin tuomasta kirouksesta ja tuomiosta.

Evankeliumin ilosanoma on samalla hyvin vakavasti otettava sanoma. Menepäs lakitupaan leivättömän pöydän ääreen veistelemään, ettei Suomen laki ole sen kummempi kirja kuin muutkaan satukirjat – luulenpa, että kieroutunut teologiasi saa ansaittua ojennusta. Jos kerran Suomen kansan on kunnioitettava Suomen lakia, joka on annettu kansalaistemme suojeluksi, niin paljon suuremmalla syyllä koko ihmiskunnan on kunnioitettava Jumalan sanaa. Kaikille uskonnollisille saivartelijoille, jotka vieläpä tituleeraavat itseään teologeiksi ja repostelevat Raamattua, sanomme suoraan heti alkajaisiksi: katukaa syntejänne ja kääntykää Herran Jeesuksen puoleen, kun se on vielä mahdollista.

Kirjoitelma liittyy LLL-käännökseen, joka on tehty heprealaisesta, aramealaisesta ja kreikkalaisesta tekstistä suomen kielelle. Apuna on käytetty monia käännöksiä niin käännöksen tarkkuuden kuin kielellisen ilmaisun parantamiseksi. Edelleen tähän kirjoitelmaan on koottu mukaan faktatietoja, ajatuksia, selityksiä, tulkintoja jne. Raamatun tekstistä jakeittain. Vaikkemme voikaan ottaa kaikkia käännösratkaisuja ja kommentteja omiin nimiimme (tarkoitamme hyviä ja onnistuneita), niin virheistä luonnollisesti kantaa vastuun ryhmän yhdyshenkilö.

Tämä kirjoitelma on kirjoitettu tavalliselle kansalle kansan kielellä ja kielikuvilla.

Yleisesti käytössä olevien lyhenteiden lisäksi on käytetty seuraavia lyhenteitä:

BHS = Biblia Hebraica Stuttgartensia eli hepreankielinen Vanhan testamentin pohjateksti

MT = masoreettinen teksti, Biblia Hebraica Stuttgartensia 1967/77

LXX = Septuaginta, Vanhan testamentin kreikankielinen käännös, n. vuodelta 200 eKr.

Peshitta = syyriankielinen Vanhan testamentin käännös, n. vuosilta 100 – 400 jKr.

Targum = arameankieliset Vanhan testamentin käännökset, n. ennen vuotta 300 jKr.

Vulgata = latinankielinen Vanhan testamentin käännös, n. 390 – 405 jKr.

UT = Uusi testamentti, kreikankielinen teksti

TR = Textus Receptus

B 1642 = Biblia, vuoden 1642 käännös (ns. Agricolan ym. käännös)

B 1776 = Biblia, vuoden 1776 käännös

VT 1933 = Vanhan testamentin käännös vuodelta 1933, ns. Kirkkoraamattu

UT 1938 = Uuden testamentin käännös vuodelta 1938, ns. Kirkkoraamattu

VT 1992 = Vanhan testamentin käännös vuodelta 1992, ns. uusi Kirkkoraamattu

VT 1993 = Vanhan testamentin käännös vuodelta 1993, Saarnivaaran käännöskorjaus

AS = Aapeli Saarisalon Uuden testamentin käännös vuodelta 1969

TK = Toivo Koilon Uuden testamentin käännös Suuri ilosanoma vuodelta 1980

RK = Raamattu kansalle – yhdistys ja sen käännös vuodelta 2012

JRT = Jerusalemin Raamatun tutkijoiden tekeillä oleva Vanhan testamentin käännös

LLL = Lars Lewi Leptoni – ryhmän käännös vuodelta 2025

Espoossa 2.6.2025

Lars Lewi Leptoni